

ROMÂNIA

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

**ANCHETA STRUCTURALĂ
ÎN ÎNTREPRINDERI**

AS'2023

GHID METODOLOGIC

- București 2024 -

CUPRINS

Pag.

PARTEA I-a - PREZENTAREA GENERALĂ A ANCHETEI

1.	Obiectivele anchetei	5
2.	Sfera de cuprindere	5
3.	Nomenclatorul anchetei	8
	3.1 Determinarea mulțimii întreprinderilor corespunzătoare sferei de cuprindere	8
	3.2 Construirea bazei de sondaj	9
	3.3 Planul de sondaj	9
	3.4 Selecția nomenclatorului	9
	3.5. Evaluarea eșantionului	10
4.	Perioada de referință	10
5.	Perioada de înregistrare	10
6.	Prezentarea chestionarelor, definirea indicatorilor și precizări de completare	10
	6.1 Chestionar General (AS-CG)	11
	6.2 Chestionar Simplificat (AS-CS)	11
	6.3 Chestionar Financiar (AS-CF)	11

PARTEA a II-a - ORGANIZAREA ANCHETEI, COLECTAREA ȘI PRELUCRAREA DATELOR

1.	Atribuțiile statisticienilor	13
2.	Documete de analizat de către statisticieni	13
3.	Verificări suplimentare	13

PARTEA a I-a - PREZENTAREA GENERALĂ A ANCHETEI

1. OBIECTIVELE ANCHETEI

Ancheta structurală în întreprinderi constituie un instrument principal pentru cercetarea statistică a activității acestora, propunându-și următoarele obiective:

- să ofere informații pentru caracterizarea sistemului productiv și comercial al întreprinderilor, pe sectoare de activități, precum și pentru corelarea indicatorilor observați atât la nivelul activităților și al sectoarelor economice, cât și la nivelul economiei naționale și fundamentarea politicilor sectoriale și naționale;
- să constituie sursa principală de date pentru elaborarea Conturilor Naționale și pentru realizarea de studii privind sectoarele investigate oferind o imagine completă a structurii economiei naționale pe activități și în profil teritorial;
- să asigure informațiile necesare pentru actualizarea Registrului statistic al întreprinderilor (REGIS), permițând astfel constituirea unei baze de sondaj ce va putea fi utilizată la dezvoltarea unor anchete specializate pe domenii de activitate.

2. SFERA DE CUPRINDERE

Sfera de cuprindere a anchetei structurale corespunde principalului ei obiectiv - acela de a acoperi ansamblul sistemului productiv și comercial al întreprinderilor (regii autonome, societăți și companii naționale și societăți comerciale) din economia națională pe principalele activități care se desfășoară în cadrul acestora.

Unitatea de înregistrare statistică este unitatea legală/persoana juridică. Prin intermediul anchetelor se vor colecta și unele informații referitoare la unitățile locale (subunitățile) care aparțin întreprinderilor, informații care servesc analizelor în profil teritorial.

În cele mai multe dintre cazuri o unitate legală/persoană juridică este egal cu o întreprindere.

Prin convenție în acest ghid vom utiliza termenul întreprindere.

Întreprinderea reprezintă cea mai mică grupare de unități legale care se constituie ca o unitate organizațională de producție de bunuri sau servicii și care beneficiază de autonomie de decizie, preponderent pentru asigurarea resurselor sale curente. O întreprindere exercită una sau mai multe activități economice în una sau mai multe locații.

Unitatea locală este o întreprindere sau o parte a acesteia (exemplu: atelier, fabrică, depozit, birou, mină sau stație etc.) situată la o adresă identificabilă. În acest loc se desfășoară o activitate economică pentru care – în afara unor cazuri excepționale – lucrează una sau mai multe persoane (cu normă întreagă sau parțială) pentru aceeași întreprindere.

O unitate de activitate omogenă (KAU) grupează toate părțile unei întreprinderi ce contribuie la realizarea unei anume activități (nivel de clasă conform CAEN Rev.2). Această activitate se poate regăsi în una sau mai multe subdiviziuni operaționale ale întreprinderii. Sistemul informațional al întreprinderii trebuie să fie capabil de a indica sau calcula pentru fiecare KAU cel puțin valoarea producției, consumul intermediar, cheltuiala cu personalul, excedentul brut, forța de muncă și formarea brută a capitalului fix.

Ansamblul unitar și ierarhizat al categoriilor de activități utilizat la determinarea sferei de cuprindere a anchetei structurale îl constituie **Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2)**, aprobată prin H.G. nr. 656 din 6 octombrie 1997, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul Președintelui INS nr. 337/20.04.2007

Potrivit Art. 3 al acestei hotărâri guvernamentale “CAEN Rev.2 se aplică în toate domeniile de activitate economică și socială și este obligatorie pentru toate organele administrației publice centrale și locale, unități bugetare, agenți economici indiferent de forma de proprietate, organizații sindicale, profesionale și politice, fundații, asociații și alte persoane fizice și juridice, la completarea documentelor oficiale ori de câte ori se cere precizarea activității”.

CAEN Rev.2 se folosește pentru codificarea activității întreprinderilor, oferind posibilitatea grupării acestora în funcție de activitatea lor. Clasificarea activităților corespunde organizării fluxurilor materiale și financiare din economie, facilitând astfel prelucrarea și integrarea datelor în sistemul modelelor de analize și previziuni macroeconomice utilizate pe plan național și internațional de tipul tabelului intrări - ieșiri în sistemul Conturilor Naționale.

Principiul general al determinării sferei de cuprindere a anchetei îl constituie activitatea principală exercitată.

Prin **activități** se înțelege, în general, ansamblul de acțiuni fizice, intelectuale, morale, etc. în vederea obținerii unui anumit rezultat. În practică, cea mai mare parte a întreprinderilor desfășoară în mod frecvent mai multe activități, astfel se pot distinge: activitatea principală, activități secundare și activități auxiliare.

Activitatea principală este stabilită în funcție de produsele sau serviciile a căror realizare implică cele mai mari părți ale resurselor umane sau care aduc cele mai mari venituri întreprinderii și se determină utilizând Clasificarea Activităților din Economia Națională – la nivel de clasă (clasa CAEN Rev.2 – cod de 4 cifre).

Activități secundare sunt acele activități care, alături de activitatea principală, produc bunuri și servicii destinate a fi vândute la terți.

Activitățile auxiliare sunt acele activități care permit sau facilitează producția de bunuri și servicii și care satisfac simultan următoarele condiții:

1. servesc doar întreprinderii la care se referă, iar bunurile sau serviciile rezultate nu fac obiectul vânzării pe piață;
2. există și în alte întreprinderi producătoare similare;
3. produc servicii sau, în unele cazuri, bunuri care nu formează o parte din produsul final al întreprinderii;
4. concură la formarea costurilor curente ale întreprinderii dar, în același timp, nu sunt generatoare de capital fix.

Ținând seama de cele patru condiții care trebuie să fie îndeplinite simultan, *nu sunt considerate ca activități auxiliare*:

1. producerea de bunuri sau lucrări efectuate care sunt o parte a formării capitalului fix, ca de exemplu: utilaje pentru autodotare sau lucrări de construcții în regie proprie;
2. producerea de bunuri care se consumă în activitatea principală sau activitățile secundare, dacă o parte semnificativă a acestora, mai mult de 50%, se comercializează;
3. producerea de bunuri care devin o parte integrantă a activității principale sau secundare ca, de exemplu: producția de lăzi, recipienti și alte ambalaje, secții ale întreprinderii care servesc la ambalarea produselor sale;
4. producția de energie (centrale electrice sau termice, cocserii proprii) consumată în întregime sau parțial pentru activitatea principală sau activitățile secundare;
5. cumpărarea de bunuri pentru a fi revândute ca atare;
6. cercetarea și dezvoltarea în cadrul aceleiași unități, întrucât nu furnizează un serviciu consumat în cursul producției curente.

Pentru determinarea activității principale se pornește, pe de o parte, de la identificarea tuturor activităților elementare (de bază) desfășurate (exclusiv cele auxiliare) și, pe de altă parte, de la stabilirea regulii de evaluare a acestor activități, pentru determinarea activității preponderente.

Criteriul ideal pentru determinarea activităților este cel corespunzător valorilor adăugate pe care le crează.

Fiecare întreprindere este clasificată pentru întreaga activitate; în particular, determinarea activității principale se efectuează separat pentru fiecare unitate locală și pentru întreprindere în ansamblul ei.

Fiecare unitate locală este clasificată pentru activitatea ei proprie, sub rezerva precizărilor cu privire la unitățile care nu exercită decât activități auxiliare.

Ca regulă generală, activitățile de servicii nu sunt luate în calcul decât dacă aceste servicii se efectuează în contul terților.

Când mai multe activități sunt exercitate în cadrul aceleiași unități (exclusiv cele auxiliare), acestea sunt ordonate, în caz ideal, după valoarea adăugată brută la costul factorilor pe care ele o generează. Se determină, astfel, activitatea principală și activitățile secundare.

Dacă lipsesc informațiile despre valoarea adăugată trebuie să se utilizeze alte elemente cum sunt: numărul de salariați, cifra de afaceri netă, cheltuiala cu salariile etc. cu îndeplinirea condiției pentru obținerea celei mai bune aproximări posibile a clasamentului care ar putea fi obținut pe baza valorii adăugate.

Prin convenție, atunci când o activitate determină peste 50% din cifra de afaceri netă obținută de o întreprindere sau numărul mediu de salariați, această activitate este principală. În situația în care, într-o întreprindere, nici una din activități nu îndeplinește una din condițiile menționate anterior, utilizatorul va aplica **algoritm** pentru determinarea activității principale, cu respectarea regulilor privind ierarhizarea activităților – metoda ordinii descrescătoare, parcurgând următoarele etape:

- a) determinarea domeniului de activitate (secțiuni din CAEN Rev.2), care deține ponderea cea

- mai mare a indicatorului ales;
 - b) în cadrul secțiunii respective se determină subsecțiunea care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
 - c) în cadrul subsecțiunii se determină diviziunea care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
 - d) în cadrul diviziunii se determină grupa care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
 - e) în cadrul grupei se determină clasa care deține ponderea cea mai mare a indicatorului;
- Această clasă de activitate identifică activitatea principală.

Precizări privind clasificarea pe domenii de activități:

- O întreprindere care își vinde cu ridicata și/sau amănuntul produsele pe care le fabrică, va fi clasificată la producție și nu la comerț;
- O întreprindere este clasificată în comerț dacă cumpără pentru a vinde mărfuri. Achiziționarea mărfurilor poate fi făcută atât de la o întreprindere producătoare cât și de la altă întreprindere specializată în comerț. Stabilirea activității principale se va face în funcție de natura mărfurilor comercializate:
 - a) dacă mărfurile vândute se includ într-o singură clasă CAEN Rev.2, atribuirea codului activității principale exercitate va fi cel al clasei respective;
 - b) dacă mărfurile vândute se încadrează în mai multe clase CAEN Rev.2, la stabilirea activității principale se iau numai acele clase a căror limită inferioară a ponderii mărfurilor vândute este de cel puțin 5% și se determină clasa care reprezintă 50% sau mai mult din valoarea cifrei de afaceri aferente mărfurilor vândute, rezultată din însumarea claselor selectate, iar unitatea va fi clasificată într-o astfel de clasă;
 - c) în situația în care produsele vândute cuprind mai multe clase CAEN Rev.2 și nici una din acestea nu deține o pondere de cel puțin 50% pentru indicatorul ales, este necesară o analiză suplimentară pentru determinarea clasificării corespunzătoare, astfel:
 - dacă produsele vândute cuprind până la 4 clase CAEN Rev.2 și nici o clasă nu deține o pondere mai mare de 50% față de indicatorul ales, se respectă regula "ordinii descrescătoare", pornindu-se de la nivelurile mai apropiate (grupe) pentru determinarea grupei principale și, în cadrul ei, clasa principală al cărei cod i se atribuie activității principale;

Prin convenție rezultatele activităților auxiliare ale unei întreprinderi sunt atribuite activității principale a întreprinderii respective.

Reguli de modificare a clasificării (activității principale):

Este necesar adesea ca întreprinderile să-și modifice activitatea principală la un moment dat, sau gradat, în timp. Activitatea principală poate fi schimbată în timpul anului sau în decursul unei perioade statistice datorită factorilor sezonieri sau ca urmare a unei hotărâri manageriale ce urmărește modificarea structurii producției sau fuzionarea cu alte întreprinderi.

- Pentru evitarea modificărilor frecvente este necesar să existe o *regulă de stabilitate*, modificările prea frecvente alterează seriile de date statistice, alterare care se reflectă în interpretarea oficială a acestora. Fără o regulă de acest tip s-ar produce modificări, uneori subiective, a structurii activităților economice.
- A doua regulă este aceea că o *activitate secundară va trebui să depășească, în volum, activitatea principală în care întreprinderea a fost încadrată, o perioadă de cel puțin doi ani*, înainte ca prima clasificare să fie modificată.
- *Modificările în clasificarea întreprinderilor la anchetele statistice se efectuează o singură dată pe an*, la date fixe, în funcție de informațiile disponibile privind modificarea activității principale. Modificările mai frecvente ar putea cauza incompatibilități între statistici la un moment dat.

Prin referință la Clasificarea Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2), sfera de cuprindere a anchetelor structurale în întreprinderi va acoperi următoarele secțiuni:

- agricultură, silvicultură și pescuit (secțiunea A);
- industria extractivă (secțiunea B);
- industria prelucrătoare (secțiunea C);
- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (secțiunea D);
- distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (secțiunea E);

- construcții (secțiunea F);
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (secțiunea G);
- transport și depozitare (secțiunea H);
- hoteluri și restaurante (secțiunea I);
- informații și comunicații (secțiunea J);
- tranzacții imobiliare (secțiunea L);
- activități profesionale, științifice și tehnice (secțiunea M);
- activități de servicii administrative și activități de servicii suport (secțiunea N);
- învățământ (secțiunea P);
- sănătate și asistență socială (secțiunea Q);
- activități de spectacole, culturale și recreative (secțiunea R);
- alte activități de servicii (secțiunea S).

România, ca stat membru al UE, are obligația de a respecta și implementa prevederile legislației europene din cadrul tuturor domeniilor de activitate. Drept urmare Institutul Național de Statistică are responsabilitatea de a implementa la nivel național prevederile Regulamentelor europene din domeniul statistic. În acest context, INS a elaborat **CAEN Rev.2**, clasificare ce respectă prevederile europene în domeniul clasificărilor statistice.

CAEN Rev.2 a fost aprobat prin **Ordin al Președintelui INS nr. 337/2007** și a fost publicat în **Monitorul Oficial al României nr. 293/03.05.2007**.

3. NOMENCLATORUL ANCHETEI

Obiective:

Stabilirea nomenclatorului de unități raportoare pentru ancheta anuală AS'2023 s-a făcut în condițiile asigurării reprezentativității rezultatelor atât la nivel național cât și la nivel de activitate/clasă de mărime conform cerințelor și a optimizării raportului precizie rezultate/costuri. Astfel, în vederea constituirii nomenclatorului de unități raportoare necesar realizării anchetei structurale în întreprinderi pentru anul calendaristic 2023 s-au parcurs următoarele etape:

3.1. Determinarea mulțimii unităților statistice (întreprinderilor) corespunzătoare sferei de cuprindere a anchetei.

Unitățile statistice cu personalitate juridică din România, indiferent de forma de proprietate și forma juridică, care își desfășoară activitatea într-unul din domeniile precizate în nomenclatorul de activități CAEN Rev.2 (Clasificarea Activităților din Economia Națională), exclusiv administrația privată și publică, formează sfera de cuprindere a anchetei structurale. Acestea au fost identificate și extrase din registru statistic REGIS după cum urmează:

- Mulțimea întreprinderilor cu personalitate juridică active la 31.12.2022, care nu au declarat în sursele administrative încetare de activitate până la data de 30.11.2022 și a căror activitate principală este cuprinsă în sfera de cuprindere a anchetei;
- Mulțimea întreprinderilor create în anul 2023, care au depus bilanț contabil la semestrul I – 2023, a căror activitate principală este cuprinsă în sfera de cuprindere a anchetei și care, ulterior, nu au declarat în sursele administrative încetare de activitate.

Astfel au fost acoperite următoarele sectoare instituționale din sistemul conturilor naționale:

- a) Societăți și pseudo-societăți comerciale cu activitate nefinanciară;
- b) Societăți cu activitate financiară.

Întreprinderile nou create în 2023 au fost marcate, deoarece informațiile, privind activitatea desfășurată și clasa de mărime pe care le deținem despre acestea, corespund doar unei părți din anul de referință și mai ales corespund perioadei de început a activității întreprinderii. În multe cazuri activitatea lor din anul următor poate crește spectaculos și pot apărea probleme pentru estimarea rezultatelor finale ale anchetei. **Este util să se cunoască faptul că este o întreprindere nouă și că trebuie tratată cu atenție de către statistician.**

3.2 Construirea bazei de sondaj

Baza de selecție finală a fost constituită prin alipirea celor două mulțimi descrise la punctul 3.1.

3.3 Planul de sondaj

Tipul de sondaj aplicat este cel al sondajului stratificat simplu aleator în care celulele de selecție sunt definite, pe baza următoarelor variabile de stratificare:

- activitatea principală conform clasificării CAEN Rev2;
- clasa de mărime după numărul mediu de salariați.

Activitatea principală conform clasificării CAEN Rev2:

- Agricultură – secțiunea A - diviziunile 01,02 și 03 - la nivel grupă CAEN Rev. 2;
- Industrie – secțiunile B, C, D, E - diviziunile 05 la 39 - la nivel clasă CAEN Rev.2;
- Producția de energie electrică-clasa CAEN 3511 exhaustiv indiferent de cifra de afaceri sau numărul de salariați;
- Construcții – secțiunea F - diviziunile 41, 42 și 43 - la nivel clasă CAEN Rev.2;
- Comerț – secțiunea G - diviziunile 45, 46 și 47 - la nivel clasă CAEN Rev.2;
- Servicii – secțiunile H, I, J, L, M, N, P, Q, R, S (numai div.95 și 96) - diviziunile de la 49 la 63 și de la 68 la 96 (fără diviziunea 84 și 94) - la nivel clasă CAEN Rev.2;
- Secțiunea K - diviziunea 64 (6420, 6430, 6491, 6492, 6499) – la nivel clasă CAEN Rev.2 și clasa caen 6419 - exhaustiv;
 - diviziunea 65 - exhaustiv;
 - diviziunea 66 - la nivel de grupă CAEN Rev. 2.

Clasa de mărime a întreprinderii în funcție de numărul mediu de salariați:

- pentru agricultură (secțiunea A), industrie (secțiunile B,C,D,E), construcții (secțiunea F): 0-9; 10-19, 20 salariați și peste (exhaustiv);
- pentru comerț (secțiunea G) și servicii (celelalte secțiuni): 0-1, 2-9, 10-19, 20 salariați și peste (exhaustiv).

Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, pentru categoria întreprinderilor cu potențial economic ridicat, s-a convenit a se cerceta exhaustiv toate întreprinderile cu 20 salariați și peste.

Straturile (celulele) de selecție sunt formate la intersecția variabilelor de stratificare descrise mai sus.

3.4. Selecția nomenclatorului de unități raportoare

În cadrul celulelor de selecție se determină valorile atipice, acestea fiind cercetate exhaustiv. Unitățile atipice sunt stabilite folosind variabila normata, z-score:

$$z_{is} = \frac{x_{is} - \bar{x}_s}{\sigma_{xs}} \quad \text{unde :}$$

z_{is} = z variabila pentru unitatea i din stratul s

x_{is} = valoarea individuala a indicatorului de referinta (cifra de afaceri), pentru unitatea i din stratul initial s

\bar{x}_s = valoarea medie pentru cifra de afaceri in stratul s

σ_{xs} = deviatia standard pentru cifra de afaceri in stratul intitial s

La stabilirea volumului eșantionului s-au luat în considerare următoarele:

- Resursele alocate anchetei structurale;
- Asigurarea unui număr minim de unități cercetate la nivelul fiecărui strat (5 unități).

În cadrul fiecărui strat, metoda de selecție a fost selecția aleatoare simplă fără revenire, fiecare unitate din strat având aceeași probabilitate de a fi inclusă în eșantion.

Volumul de eșantionare s-a determinat impunând ca la nivel total țară eroarea limită a estimatorului pentru total cifră de afaceri să fie $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%, adică:

$$P\left(\left|\frac{\hat{\bar{y}} - \bar{Y}}{\bar{Y}}\right| \leq 0.03\right) \geq 95\% \text{ unde,}$$

$\hat{\bar{y}}$ - este estimatorul totalului pentru cifra de afaceri

\bar{Y} - total cifră de afaceri.

Alocarea volumului de selecție în straturi s-a făcut prin metoda alocării Neymann pe baza abaterii standard a valorilor variabilei cifră de afaceri, adică :

$$n_h = n \frac{W_h S_h}{\sum_{h=1}^L W_h S_h}, h = 1, \dots, L \text{ unde}$$

n_h , $h = 1, \dots, L$ este volumul alocat în stratul h , n este volumul total al eșantionului,

$W_h = \frac{N_h}{N}$, $h = 1, \dots, L$ este ponderea stratului h ,

S_h , $h = 1, \dots, L$ este abaterea standard a variabilei cifra de afaceri în stratul h .

Nomenclatorul de unități raportoare a fost format prin reuniunea următoarelor tipuri de unități:

- unități cercetate exhaustiv (inclusiv atipice);
- unități cuprinse în eșantion (zona selectivă);
- unități adăugate de responsabilul de anchetă

3.5. Evaluarea eșantionului rezultat prin intermediul analizei coeficienților de variație

Unul dintre indicatorii de bază ai acurateții unui estimator îl reprezintă coeficientul de variație. Acesta indică gradul de variabilitate al estimatorului în raport cu valoarea parametrului de interes estimat:

$$\hat{C}_v = \hat{S}_{\text{dev}} / \bar{y} \quad \text{Unde :}$$

\hat{C}_v este coeficientul de variație estimat ;

$\hat{S}_{\text{dev}} = \sqrt{\frac{\sum (y_i - \bar{y})^2}{N - 1}}$ și reprezintă estimatorul deviației standard a indicatorului y față de medie (\bar{y}).

4. PERIOADA DE REFERINȚĂ

Perioada de referință pentru anchetele structurale care se vor realiza în anul 2024 este reprezentată de anul precedent desfășurării lor, corespunzător exercițiului financiar pentru care s-au întocmit situații financiare (anul 2023).

5. PERIOADA DE ÎNREGISTRARE

Perioada de înregistrare este perioada pe care întreprinderile o au la dispoziție pentru completarea chestionarelor conform Programului de Activități (PA).

6. PREZENTAREA CHESTIONARELOR

Chestionarele anchetei structurale pentru anul 2023 au fost reprojctate ținând seama de următoarele

principii:

- armonizarea la nivel național cu formularele situațiilor financiare și cu evidența primară a întreprinderilor;
- asigurarea calității datelor prin reducerea erorilor de completare și corelare a indicatorilor datorită simplificării chestionarelor;
- valorificarea superioară a rezultatelor prin publicații, studii și analize statistice;
- solicitărilor venite din partea Direcției de Conturi Naționale .

Pentru colectarea datelor au fost proiectate următoarele **tipuri de chestionare**: AS-CG, AS-CS, AS-CF.

6.1 Chestionarul General (AS-CG) este un chestionar care se adresează întreprinderilor care aplică reglementările contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr.166/2019. Acest chestionar se adresează întreprinderilor mijlocii și mari cu 100 salariați și peste pentru întreprinderile din industrie și construcții și cu 50 de salariați și peste, pentru restul sectoarelor.

6.2 Chestionarul Simplificat (AS-CS) este un chestionar cu grad redus de detaliere a informațiilor. Acest chestionar se adresează întreprinderilor mici (cu mai puțin de 100 salariați pentru întreprinderile din industrie și construcții și mai puțin de 50 de salariați pentru restul sectoarelor).

Structura acestuia urmărește informațiile cuprinse în chestionarul general (date de identificare, caracteristici generale, date privind personalul, investiții, mijloace fixe, sediul central, unitățile locale și principalii indicatori ai acestora), dar cu un conținut simplificat.

6.3 Chestionarul Financiar (AS-CF) este un chestionar care se adresează întreprinderilor din secțiunea K- Intermedieri financiare și asigurări exclusiv grupa 641 - Intermediere monetară și diviziunea 65 – Activități de asigurări, reasigurări și ale fondurilor de pensii (cu excepția celor din sistemul public de asigurări sociale).

PARTEA a II-a – ORGANIZAREA ANCHETEI, COLECTAREA ȘI PRELUCRAREA DATELOR

Institutul Național de Statistică organizează și efectuează Ancheta Structurală în Întreprinderi, în conformitate cu:

- Legea Nr 226/2009 cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (CE) nr.223/2009 cu modificările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 privind statisticile europene de întreprindere, de abrogare a 10 acte juridice în domeniul statisticilor de întreprindere;
- Regulamentul (UE) 2020/1197 al Comisiei din 30 iulie 2020 de stabilire a specificațiilor tehnice și a modalităților în temeiul Regulamentului (UE) 2019/2152 al Parlamentului European și al Consiliului.

Colectarea datelor se desfășoară în perioada 25 martie – 15 iulie.

Obiectivele anchetei:

- a. Obținerea de date și informații privind principalele caracteristici ale întreprinderilor;
- b. Evidențierea schimbărilor structurale intervenite de la cercetările statistice anterioare;
- c. Oferă informații pentru măsurarea și caracterizarea sistemului productiv și comercial al întreprinderilor;
- d. Obținerea de date și informații privind principalele caracteristici ale întreprinderilor pentru Conturile Naționale;
- e. Sursa pentru calculul ponderilor utilizate la schimbarea bazei (indicatori pe termen scurt);
- f. Sursa pentru calculul indicatorilor pentru Ancheta filiale straine în România (FATS INWARD);
- g. Sursa pentru actualizarea Registrului Statistic al întreprinderilor – REGIS-(baza de sondaj pentru cercetări statistice în întreprinderi);
- h. Baza pentru strategii politice.

Principali beneficiari ai datelor obținute din Ancheta Structurală:

Din INS:

- Direcția de Conturi Naționale;
- Direcția Indicatorilor Statistici pe Termen Scurt;
- Direcția de Statistici Agricole și de Mediu;
- Direcția Generală de Demografie și Statistica Socială;
- Direcția Registrul Statistic al Intreprinderilor;

Din România:

- Administrația Prezidențială;
- Parlamentul României;
- Guvernul României;
- Ministere și alte instituții ale administrației publice;
- Unități de învățământ;
- Institute de cercetare;
- Mass-media;

Externi:

- EUROSTAT;
- Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI).

Ancheta Structurală: este o anchetă selectivă realizată la nivel național, ținând cont de activitatea economică principală – secțiuni/diviziuni/ grupe și clase CAEN Rev2, precum și de clasele de mărime ale întreprinderilor, care include:

- întreprinderile cu minim 20 de salariați – exhaustiv
- întreprinderile cu mai puțin de 20 salariați - selectiv.

Principalele variabile incluse în cercetare: venituri, cheltuieli, stocuri, investiții și salariați.

Principali indicatori rezultați: cifra de afaceri netă, valoarea adăugată brută la costul factorilor, investiții, rezultatul brut, numărul mediu de salariați, cheltuieli cu personalul, excendent brut de exploatare, pe sectoare de activitate și clase de mărime.

Datele preluate din Ancheta Structurală în întreprinderi sunt utilizate în calculul PIB-ului prin cele trei metode: metoda producției, metoda cheltuielilor și metoda veniturilor.

Rezultatele Anchetei Structurale vor fi disponibile și diseminate astfel:

Termene interne de diseminare a datelor :

- a. Iulie – matrici Baza de date statistice (TEMPO) – date definitive pentru anul N-2;
- b. Noiembrie – Comunicat de presă;
- c. Decembrie – matrici Baza de date statistice (TEMPO) – date provizorii pentru anul de referință N-1;

Publicații realizate, complet sau parțial, pe baza datelor rezultate din Ancheta Structurală:

- a. Aprilie - Starea economică și socială a României – date Statistice;
- b. Aprilie - România în cifre – Breviar statistic;
- c. Mai - Statistica teritorială;
- d. Iunie - Rezultate și performanțe ale întreprinderilor din industrie și construcții;
- e. Iunie - Rezultate și performanțe ale întreprinderilor din comerț și servicii;
- f. Iunie - Întreprinderi mici și mijlocii în economia românească;
- g. Noiembrie - Anuarul Statistic al României;

Termene de transmitere a datelor la EUROSTAT:

- a. Iunie – date definitive pentru anul de referință N-2,
- b. August – raport de calitate statistici structurale, pentru anul de referință N-2,
- c. August – date definitive pentru ancheta filialelor străine în România,
- d. Octombrie – date provizorii pentru anul de referință N-1.

Termen de transmitere a datelor la ONUDI: Iunie – date definitive pentru anul de referință N-2.

1. Atribuțiile statisticienilor

Statisticienii au următoarele atribuții:

- participă la instruirea organizată de echipa locală înainte de lansarea anchetei în teren și își însușesc cunoștințele transmise pe parcursul instruirii;
- primesc materialele necesare efectuării anchetei: chestionarele, ghidul metodologic și precizările metodologice;
- identifică pe baza „Listei de întreprinderi” întreprinderile pe care urmează să le cerceteze;
- distribuie chestionarele la întreprinderi. Fiecare întreprindere va primi un exemplar de chestionar de anchetă structurală;
- asigură completarea chestionarului la sediul fiecărui agent economic, conform precizărilor metodologice și a instrucțiunilor de completare din ghid;
- recontactează întreprinderile care au fost identificate, dar nu au returnat chestionarul;
- asigură îndrumarea persoanelor din întreprinderile care solicită informații privind modalitățile de completare a chestionarelor;
- introduc datele din chestionare (sub marca fiecărui statistician) în aplicația anchetei structurale;
- verifică documentele privind colectarea datelor și completarea chestionarelor (verificarea completitudinii colectării și conformitatea cu unitățile din eșantionul selectat);
- aplică programul de control logic (control intern de echilibru contabil), rezolvă erorile și validează datele;
- compară și verifică datele comune la nivel de întreprindere cu datele obținute din celelalte cercetări statistice;
- au obligația să asigure păstrarea caracterului confidențial al datelor înscrise pe chestionare;
- după expirarea termenului de returnare a chestionarelor vor întocmi săptămânal „Stadiul distribuirii și colectării chestionarelor”(3).

2. Documente de analizat de către statisticieni

- „Ghidul metodologic” care conține precizări metodologice și instrucțiuni de completare a chestionarelor;
- „Lista întreprinderilor” care conține datele de identificare ale întreprinderilor ce au fost repartizate fiecăruia dintre statisticieni pentru cercetare;
- Chestionarele și precizările metodologice aferente întreprinderilor cuprinse în „Lista întreprinderilor”.

3. Verificări suplimentare

În vederea asigurării calității datelor obținute din ancheta structurală (AS) cu mențiunea că o parte din aceste corelații se regăsesc în erorile de program, altele în programele de verificare suplimentare și altele trebuie rezolvate pur și simplu statistic, vă transmitem următoarele:

Exemple:

- Dacă aveți completat **cap.2 pct.7** cu activități omogene, atunci **cap.2 pct.4** trebuie completat corespunzător, indiferent de situația defalcată în bilanț;
 - pentru activitățile din agricultură și industrie inclusiv caen 3511 și 3521, trebuie să avem date completate în **cap.2 pct.4 rd.4** și în **cap.2 pct.6 rd.1,2,3**;
 - pentru activitățile de comerț (**fără** caen 4520 și gr.461), inclusiv caen 3514, 3523 trebuie să fie completate **cap.2 pct.4 rd.6** și **cap.2 pct.6 rd.5**;
 - pentru activitățile de servicii (**inclusiv** div./gr./caen 33, 3512, 3513, 3522, 3530, 36, 37, 38, 39, 4520, 461, 55, 56 și 79) trebuie să avem date completate și în **cap.2.pct.4 rd.5** și **cap.2 pct.6 rd.1**;
 - pentru activitățile de construcții, trebuie să avem date completate în **cap.2 pct.4 rd.4** sau **rd.5** și în **cap.2 pct.6 rd.1**;
- Dacă aveți completat **cap.2 pct.4**, atunci **rd. 4, 5 și 6** trebuie să se regăsească în activitățile

- omogene în **cap.2 pct.7**;
- Dacă aveți venituri din marfă în **cap.2 pct.4 rd.6**, trebuie să fie completate cheltuială cu marfa în **cap.2 pct.5 rd.4** și invers; și în **cap.2 pct.7** trebuie obligatoriu completată **col.18** (situațiile care diferă de bilanțuri se vor rezolva punctual, în funcție de valoarea veniturilor și cheltuielilor);
 - Cheltuiala cu marfa (**cap.2 pct.5 rd.4**) trebuie să existe doar pentru activitate de comerț (div. 45,46,47 fără gr. **452** și **461** considerate **prestări de servicii**);
 - Vă rugăm să analizați activitățile care beneficiază de subvenții (**cap.2 pct.4 rd.9**);
 - Valoarea din cap.2 pct.5 rd.14 "Total cheltuieli de repartizat" se va repartiza corespunzător pentru **fiecare** activitate omogenă în cap.2 pct.7 col.17;
 - Doar unitățile cu activități omogene de comerț defalcate în cap.2 pct.7 vor completa col.18;
 - Doar **caen 4120** „Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale” acceptă valoare pentru producția de imobilizări corporale (valoarea din cap.2 pct.4 rd.13);
 - **Atenție!** În **cap2 pct.4 rd.13** nu este întotdeauna egal cu **rd.12** (existent în bilanț), iar valoarea nu trebuie să fie mai mica decât 2500 lei (HG 276/2013);
 - Unitățile cu export (valoare verificată cu declarațiile vamale) să aibă în **cap.2 pct.7 col.2** valoarea diminuată cu cea a exportului; se completează și **cap.2 pct.9**; trebuie să verificați cu atenție din ce activități se poate face export direct;
 - Cap.2 pct.7.1 – col.1 și 3 (comerț cu ridicata- div./caen 45 și 46) **NU** va fi inclus și caen **4532** – comerț cu amănuntul de piese și accesorii pt.autovehicule, acesta va fi luat în calcul la col.2 și 4 (comerț cu amănuntul – div./caen 47);
 - La cap.3 pct.2 col.8 – numărul total de ore lucrate de salariați în cursul anului – numărul minim de ore lucrate/salariat este de 1450, iar cel maxim este de 2250 luându-se în considerare numărul de luni lucrate;
 - Atenție la unitățile cu „Activități de jocuri de noroc și pariuri” – nu au TVA;
 - Societățile care au activitate de agenții de turism (div.79) și intermediari (grupa 461) au cifra de afaceri netă compusă doar din comision nu și din valoarea билетelor sau a mărfii;
 - **La calculul numărului de salariați și persoane ocupate se va avea în vedere perioada de funcționare a unității;**
 - **Nu se accepta valori negative la cap.2.4, cap.2,5, cap.4 pct.6.1. și pct.6.2;**
 - **Nu se accepta valori < 2500 lei in cap.4 pct.1 col.5, cap.4 pct.2 și cap4. pct.3;**
 - Cel puțin o subunitate trebuie să aibă activitatea principală. La subunitățile din București, neapărat trebuie completat sectorul (din baza anterioară, de pe internet, etc.);
 - Vânzările din stoc, din punct de vedere contabil, trec prin contul de cheltuială;
 - Compararea numărului de magazine, birouri/autoserviri cu ridicata/antrepozite cu anul anterior;
 - **Verificarea și corelarea datelor preluate din bilanț din punct de vedere statistic, acolo unde este cazul.**

- **Comparații și verificări cu :**

- **UNICA; PRODRUM; Situațiile financiar contabile (bilanțuri); Declarații vamale; Decont TVA; S3.**

- **Verificarea codului activității principale - NU** poate să existe pentru aceeași întreprindere cod de activitate principală diferit în funcție de cercetarea statistică din nomenclatorul căreia face parte.

Precizări detaliate cu privire la definirea indicatorilor, modul de completare și corelațiile la nivelul fiecărui capitol și între capitolele din chestionare sunt prezentate în PRECIZĂRILE METODOLOGICE corespunzătoare fiecărui tip de chestionar.